

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

De Haven van Aruba

HET VOORLOPIG VERSLAG VAN DE STATEN.

Met belangstelling werd kennis genomen van dit ontwerp, dat ten doel heeft, gelden aan te vragen voor verbetering van de Paardenbaai op Aruba, waardoor tegemoet zal worden gekomen aan een reeds meermalen ter sprake gekomen verlangen van de bewoners van dit eiland.

Tegen het ontworpen plan tot havenverbetering werden in de afdelingen in principe geen bezwaren geopperd. Ter betere beoordeling daarvan worden de afdelingen het echter algemeen nodig kennis te nemen van tekeningen en bestek, waarop dus ook voortkomen de aanlegplaats voor schepen van grotere diepgang, welke volgens de memorie van toelichting in de toekomst, zo nodig, kan worden gebouwd, en de landwinning van 40.000 M² oppervlakte, waarvoor baggerspecie moet worden opgeperst voor een bedrag van f 60.000.—

Omtrent die aanlegplaats en landwinning ontvingen de afdelingen gaarne nadere inlichtingen: hoe groot heeft men die aanlegplaats gedacht, d.w.z. voor hoeveel schepen en van welke diepgang, en op hoeveel wordt zij begroot, zou de baggerspecie direct te bouwen deze baggerspecie benodigde baggerspecie beschikbaar komt? Is een uitbreiding van f 60.000.— extra voor het opwerpen van baggerspecie ten behoeve van een landwinning van 40.000 M² oppervlakte te duur? Welke is de bestemming van deze landwinning? En nu toch de machine om op te persen aan te schaffen, zou het niet economisch zijn, om in ieder geval een machine te hebben, die landwinning, hetzij ten behoeve van het Gouvernement, hetzij ten behoeve van particulieren te benutten, waarmede wellicht een aanmerkelijke tegemoetkoming in de kosten van de voorgenomen havenwerken kan worden verkregen?

De grotere schepen zullen aan de bestaande steiger geen ligplaats kunnen vinden en zullen in de zwaairom voor anker moeten gaan. Er zullen dus meerdere schepen in de zwaairom geankerd kunnen liggen zonder andere te storen? Zullen er ook schepen in de vaargeul, die op een breedte van 150 meter gebracht wordt, kunnen ankeren?

Twee lichters voor het goederenvervoer tussen een voor anker liggend schip en de gouvernementssteiger werden in de afdelingen niet voldoende geacht. De leden, die meer speciaal met de scheepvaart te maken hebben, deden mede, dat een schip vlieger bediend wordt met vier kleine lichters van 100 ton dan met 2 grote, waarom de schepen vier zulke kleine liever hebben. Hoe groot, aldus werd gevraagd, zijn de twee in de memorie van toelichting bedoelde lichters gedacht?

De afdelingen zullen het waarderen ingelicht te worden omtrent de „te Oranjestad gestationeerde sleepboot“, met name omtrent de eigenaar daarvan. Deze sleepboot wordt in de toelichting zonder meer vermeld. Het is, het valt in te zien, dat men doet uitvoeren en wel door den inschrijver van de laagste prijs. Inzage van het proces-verbaal van de onderhandse aanbesteding terzake, gehouden de 30ste Augustus j.l. doet weten, dat daarmede in de toelichting bedoeld is de N.V. Albetam. Deze rekent blijkens dat proces-verbaal:

voor het uitbaggeren en opruimen naar zee f 270.000.—
voor het opwerpen van de baggerspecie f 60.000.—
getaxteerd bedrag voor waterkering door het Gouvernement f 1.870.—
f 338.870.—

De Standard Dredging Co. heeft één vast bedrag ingeschreven voor de uitbreiding van de haven van Aruba.

De baggerspecie en opruimen, het opwerpen van de baggerspecie, het opruimen van de wrakken, en wel alles voor \$ 195.880.—, waarbij begrepen is, dat deze maatschappij betalen zal voor al het door het Gouvernement te leveren water. Voorts is bij de inschrijving van de N.V. Albetam vrijdom van loodsgelden bedongen, welke gelden de Standard Dredging Co. wel bereid is te betalen. Bij uitvoering van het werk door de Standard Dredging Co. zullen deze water- en loodsgelden dus in de gouvernementskas vloeien en dus praktisch in mindering van de kosten van het werk komen.

Bovendien zal, indien alsnog besloten mocht worden tot opruiming der wrakken door de N.V. Albetam, de inschrijvingen van deze maatschappij verhoogd moeten worden met f 20.000 (het bedrag waarvoor door de N.V. Albetam voor dit onderdeel ingeschreven is geworden) en gebracht op f 351.870.— En indien de N.V. Albetam de aanzanding in de nabijheid van de schoenersteiger zou moeten wegbaggeren, dan zou zulks betaald moeten worden naar reden van f 0,80 per M³, gevende een totale extra bijlage van f 12.000.—, waardoor het bedrag van f 351.870.— wederom verhoogd zou worden met f 12.000.—, tot f 363.870.—

Mocht t niet met de wrakken in de Paardenbaai op te ruimen en de aanzanding in de nabijheid van de schoenersteiger te baggeren, dan zal ook de aanneemsom van de Standard Dredging Co. evenredig vermindern. Terloops merkte men op, dat de baggerspecie van ten koste van de baggerspecie van de N.V. Albetam, de wrakken weg te halen. Zijn er pogingen gedaan, zo vroegen enkele leden, om voor minder dan f 20.000.— deze wrakken opgeruimd te krijgen?

Ten slotte blijft bij de inschrijving van de N.V. Albetam de onberekenbare factor van meer dan 10.000 M³ rots binnen het baggerprofiel. Indien er slechts een meer-rotsinhoud van 5000 M³ wordt aangetroffen, zullen de kosten direct met f 20.000.— verhoogd worden, en niemand kan thans zeggen, hoe groot de meer-rotsinhoud is, dus hoe groot de extra kosten zullen zijn.

De vergelijking wordt dus bij slechts 5000 M³ boven 10.000 M³ harde rots: De N.V. Albetam:

f 270.000.—
" 60.000.—
" 1.870.—
" 20.000.—
" 12.000.—
" 25.000.—

f 388.870.— plus een som voor loodsgelden, terwijl de Standard Dredging Co., water en loodsgelden betalende, inbegrepen elke hoeveelheid te verplaatsen rots, berekent een bedrag van \$ 195.880 a f 1,84 = f 360.419.

Na deze vergelijking van de inschrijving van de N.V. Albetam met die van de Standard Dredging Co. konden de afdelingen niet begrijpen, hoe het Bestuur tot deze vergelijking kon komen, opdat men niet zou zeggen, dat men de N.V. Albetam niet vergelijkt met de Standard Dredging Co., maar met de N.V. Albetam.

Gaarne zouden de afdelingen worden ingelicht omtrent de reden, waarom in de toelichting niet gerept is over een mogelijke verhoging van de aanneemsom van de N.V. Albetam wegens op te ruimen rotsgrond binnen het baggerprofiel.

Heeft het Bestuur er een idee van — aldus vroegen de afdelingen — of en zo ja, hoeveel meer rots dan 10.000 M³ binnen het baggerprofiel kan worden aangetroffen? Zo niet, dan zou het maar afgewacht moeten worden.

Standaar voor het afgeronde aanbod van de Standard Dredging Co., vroegen de afdelingen algemeen of het niet wenselijker zou zijn om het zekere voor het onzekere te nemen.

Mocht de keuze op de N.V. Albetam gevallen zijn in verband met een betalingsmoeilijkheid met de Standard Dredging Co., dan wilden de leden doen uitkomen te weten, dat deze maatschappij bereid is aan deze moeilijkheid tegemoet te komen en bij onmiddellijke aanvang van het werk eerst betaling van de eis van verhoging van de aanneemsom met 10% vervallen is.

De afdelingen verklaarden algemeen het te zullen toejuichen als bij gelijke capaciteit en ten hoogste gelijke prijs de voorkeur gegeven wordt aan een Hollandse onderneming. Daargelaten, dat in dit geval van de laatste geen sprake is, betwijfelden zij, of de N.V. Albetam in feite (niet juridisch) een Nederlandse onderneming is, dan wel een gecamoufleerde vreemde.

Enige leden spreken er hun twijfel over uit, of de N.V. Albetam wel het juiste materieel heeft om het werk naar behoren te kunnen uitvoeren.

Enkele leden wezen op de reeds door de N.V. Albetam verrichte werken op Aruba: de steiger en in de haven, welke niet naar volle tevredenheid zijn uitgevoerd.

De afdelingen vroegen of het Bestuur met betrekking tot de baggerwerkzaamheden door deze maatschappij in Curaçao uitgevoerd, bij de ondernemingen, waarvoor de werken zijn verricht, inlichtingen heeft ingewonnen omtrent de prestaties der maatschappij en zo niet, dan zouden zij dit willen aanbevelen.

Gaarne zouden de afdelingen vernemen of het Bestuur bereid is enige toezegging gedaan heeft aan de N.V. Albetam, zich op de een of andere wijze aan die maatschappij gebonden heeft.

De afdelingen zouden gaarne vernemen hoeveel de jaarlijkse kosten zullen bedragen om de haven op peil te houden.

Een onderwerp, dat in verband met het onderhavige ontwerp in de afdelingen ook uitvoerig werd besproken, was de bediening der schepen van de haven van Aruba. Het valt in te zien, dat de haven van Aruba en zo goedkoop mogelijk behandeld wordt om de concurrentie van andere havens als overscheepsgelegenheid te kunnen doorstaan. Dit geldt natuurlijk voor Aruba, waar de ter tafel liggende plannen strekken moeten om de overscheeping, speciaal van Oost-Columbia komende lading te bevorderen, in het bijzonder. En waar een der grote scheepvaartmaatschappijen, die Aruba aandoen, onlangs nog te kampen heeft gehad met gebrek

aan havenarbeiders, drong in verband met deze plannen de vraag zich op, of er op Aruba wel voldoende bootwerkers te krijgen zijn om de schepen behoorlijk te helpen.

Dit punt in verband met de plannen voor Aruba ter sprake gebracht, is ook van belang voor Curaçao, en men betrok de toestanden op dit gebied op dit eiland in de bespreking, waar de schoen meer speciaal wringt bij het systeem van werkverdeling, dat de havenarbeiders volgen.

Men wilde er bij het Bestuur op aandringen bijzondere aandacht aan deze kwesties te wijden.

Gelijk we reeds schreven, zijn door het bezoek van Z. Exc. den Gouverneur, de moeilijkheden die in zake de havenkwestie van Aruba weer ontstaan waren, volledig opgelost.

La Verdad schrijft erover, dat de Commissie bestaande uit de Heren Gauw, Ten Brink en Franken, na een bespreking met de havencommissie van Aruba, waarin een nieuw plan-Gauw werd voorgesteld, en waartegen de havencommissie zich verzette, aan Z. Exc. de Gouverneur toen mededeelde, dat de havencommissie van Aruba, zowel van het plan-Gauw als van dat van den Gouverneur afzag!

Toen werd de Heer Bartels Daal naar Aruba gezonden, die aan den Gouverneur kon mededelen, dat de Havencommissie van Aruba zich niet met het plan-Gauw kon verenigen, doch zich wilde houden aan het bekende met den Gouverneur afgesproken plan.

Daarop had Maandag 28 November de bespreking plaats van den Gouverneur met de havencommissie op Aruba, in het gezelschap van de Heer Bartels Daal en de gezaghebber. De Aruba Post heeft daarover het volgende medegedeeld: **IN ENKELE WOORDEN SAMENVAT IS HET RESULTAAT VAN DE CONFERENTIE ALS VOLGT:**

HET OORSPRONKELIJKE PLAN VAN DEN GOVERNEUR DAT INGEVOERD DOOR DE HAVENCOMMISSIE AANVAARD WAS, ZAL ONVERANDERD UITGEVOERD WORDEN DOCH DAARBOVEN ZAL DE ZWAAIKOM DIE UITGEBAGGERD WORDT MET NIET MINDER DAN 100 METERS VERLENGD WORDEN, BOVENDIEN WORDT TEN OOSTEN VAN DE PIER EEN LIGPLAATS UITGEBAGGERD, WAAR DE GROOTSTE SCHEPEN DIE ONZE HAVEN ZULLEN AANDOEN EEN VEILIGE LIGPLAATS KRIJGEN.

Sustento Propio

En los deportes, como en otras actividades, los fuertes triunfos. COCOMALT robustece a los futuros campeones porque ayuda a los músculos a desarrollarse, restaurando la vitalidad y robusteciendo también los huesos y la dentadura. Bueno de sabor y buena para la salud, agrada tanto a los niños como a los grandes. COCOMALT es delicioso.

Para Campeones

ES DELICIOSO

En los deportes, como en otras actividades, los fuertes triunfos. COCOMALT robustece a los futuros campeones porque ayuda a los músculos a desarrollarse, restaurando la vitalidad y robusteciendo también los huesos y la dentadura. Bueno de sabor y buena para la salud, agrada tanto a los niños como a los grandes. COCOMALT es delicioso.

Distribuidores: H. Salas & Co. Inc., Willemstad.

En todas las tiendas de bebidas. En las Jueves a las 8.30 pm.

Volgens de plannen zal dus de Oostelijke haveningang een minimum breedte als vaargeul van ongeveer 100 meter krijgen bij een diepte van 9 Meter. Ten Zuidwesten van de pier, tussen de kop van de pier en het rif zal een zwaairom uitgebaggerd worden van ongeveer 350 Meter middellijn. Een groot schip b.v. een van de Santa-boten kan nu binnenstomend veilig het anker laten vallen dwars van de pier of iets ten Zuidwesten er van: het schip zwaait dan rond in de stroom en heeft voldoende ruimte in de zwaairom om veilig te kunnen liggen. Licht er eventueel reeds een schip in de haven, dan kan dit verhaald worden naar de nieuwe geul die ten Oosten van de pier gegraven wordt, waardoor dit schip gemeend wordt met het achterstapen naar de pier en in een lijn hiermee, terwijl het voorschip vermoedelijk door trossen op dukdalven en met het anker bijgehouden wordt. Later kan het schip dan op het anker afhieuen.

Vermoedelijk zal er later nog een

sleepboot van grote capaciteit besteld worden om eventuele hulp aan de grote zeeschepen te kunnen verlenen.

Door de beslissing die de Gouverneur thans genomen heeft en waar een extra 100.000 gulden mee gemoeid zijn is aan alle twijfel en sceptisme een gekomen. Naar wij vernemen zal reeds 15 Januari door de Albetam met het voorbereidende werk begonnen worden.

Vele geruchten deden de laatste weken de ronde o.a. van een haven die in de buurt van de klip zou komen, hier is thans een eind aangekomen. Het Nederlandse bestuur heeft thans met een werkelijk groots gebaar de hartewens van de Arubianen vervuld.

De vergadering van Zaterdag i.l. zal later misschien een historische gebeurtenis in de geschiedenis van Aruba blijken, wij zijn thans reeds Gouverneur Wouters, zowel als Gezaghebber Wagmaker en de Heer Bartels Daal grote dank verschuldigd voor wat zij voor ons eiland betekenen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Herhaalde malen hebben we hier als onze mening gegeven, dat fascistische landen een gevaar blijven vormen voor de vrede van Europa.

De September-gebeurtenissen liggen nog te vers in het geheugen, zodat we deze niet als bewijs meer behoeven aan te halen.

Trouwens de dictatoriale landen zagen zelf wel voor de bewijzen. Zo hebben we in ons vorig overzicht, reeds melding gemaakt van de rede van Ciano, omtrent Italiaanse eisen ten opzichte van Corsica en Tunis, waarop anti-Franse betogingen het gevolg zijn geweest. In Tunis en Corsica hebben daarop weer anti-Italiaanse betogingen plaats gehad en vanzelfsprekend protesten van de Franse regering aan de Italiaanse, welke laatste zich van de zaak afmaakte, met de mededeling, niet verantwoordelijk te kunnen zijn voor dergelijke spontane uitingen.

Het is wel een vreemde tijd, terwijl Engeland met Italië 'n verdrag afsluit en van Ribbentrop vandaag in Parijs is om met Frankrijk een non-agressie-pact te tekenen en Frankrijk aan het onderhandelen is voor een Franco-Italiaanse overeenkomst, doen de fascistische staten net weer of ze dergelijke pacten niet op prijs stellen.

Maar zo doen ze nu nog maar, doch wanneer het in hun kraam te pas komt, dat het hele pact als een vodie papier de prullemand in.

Moge de democratieën dit toch tijdig inzien. Hun geduld schijnt wel tot het uiterste te kunnen gaan. Want ook thans weer blijkt uit een rede van Chamberlain in het Engelse parlement, dat hij wel de Italiaanse uitlatingen tegenover Frankrijk veroordeelt, maar van een andere kant wil hij toch Italië sparen en het bezoek van Chamberlain aan Rome zal doorgaan.

Ofschoon Daladier in Frankrijk wel een overwinning heeft behaald op de socialistisch-communistisch arbeiders, is de staking toch nog niet geheel be-

eindigd. Vooral in Havre zijn nog moeilijkheden alsook in Rijsel.

Intussen heeft de Minister van oorlog in Frankrijk weer grotere uitgaven gevraagd voor de uitbreiding van de vloot.

In België is een kleine ministercrisis ontstaan tengevolge van het besluit der Belgische regering om een vertegenwoordiger te zenden naar de Franco-regering in Spanje.

De Jodenvervolgung in Duitsland vindt iedere dag nieuwe hatelijke maatregelen uit. Zo mogen de Joden geen vaste goederen meer bezitten; geen motorrijtuigen meer bezitten of voeren; alleen vrachtwagens. In het stadsgedeelte van Berlijn tussen Wilhelmstrasse en Friedrichstrasse mogen ze niet meer verschijnen en ter inning van de opgelegde brandschatting worden de meest drastische maatregelen genomen.

In het Sudetengebied hebben Zondag de verkiezingen plaats gevonden voor of tegen Hitler. De hele wereld wist wel van tevoren hoe de uitslag zijn zou. Natuurlijk hetzelfde als bij alle verkiezingen in Duitsland, een „voor“ van in de negentig en zoveel procent. Want dezelfde methodes als bij alle vorige verkiezingen werden ook in Sudetensland toegepast.

Laat iemand het maar eens proberen om tegen te stemmen! En daarom geloven we zelfs dat wanneer officieel van de zijde der Duitse regering wordt opgegeven, dat er Zondag 98% hebben voorgestemd, dit echter expres te laag is opgegeven. Het is zeker bijna 100% geweest. Maar de Nazis denken dat bij de juiste opgave de wereld zou inzien, dat de hele verkiezing maar een zaakwiel is, maar dat bij 98% men zal geloven, dat ze echt is!

Wee degenen die het wagen zou, tegen te stemmen. We hebben indertijd al eens gezien, met welke methodes men precies weet (door het merken der stembiljet-

25% MEER RUBBER

FREE SERVICE

STERK concurrerende PRIJZEN

FREE SERVICE

Firestone

Dikkere en grootere Platen

Langere duur en Prima Service.

Firestone Service Store

ORANJESTRAAT 68. TEL. 40.

Het beste adres voor schoenen en hoeden is
EL PROGRESO
BREEDESTRAAT 117 A. OTRABANDA.

ten) wie tegen en wie voor stemt. En wanneer men desniettemin toch de moed heeft, dan moge men zich herinneren, wat er in de laatste maanden is gebeurd met den bisschop van Rottenburg.

Omdat deze zich zelfs van stemming had onthouden, kwam het tot ongeregelde heden voor het bisschoppelijk paleis, waarbij het echter niet tot handtastelijken kwam, wijl de bisschop zich in Freiburg bevond.

De gestapo te Stuttgart liet den bisschop weten, gedurende de feestdagen daar te blijven. Het zou de heren in Stuttgart wel bijzonder onaangenaam zijn geweest, als men den bisschop in „Schutzhaft“ had moeten nemen.

Anders ging het er in de kleine gemeente Fallbach toe. Daar had de pastoor „Nee“ gestemd, waarschijnlijk om dezelfde redenen als de bisschop van Rottenburg zich van stemming onthield.

De avond van de verkiezingsdag was er een grote volksoverstroming voor de pastorie. De gehele benedenverdieping werd kort en klein geslagen, de pastoor uit het huis gehaald en in wilde optocht naar het raadhuis gebracht. Hier werd hij opgesteld, terwijl een groot bord verkondigde: „Zo ziet een volksverrader er uit!“

In het stadje Schwäbisch-Gmünd trokken de nationaal-socialisten in de

Voor Uw kinderen

TODDY
3 MAAL PER DAG.

Curaçao en Nederland

Voor 't Iadisch Genootschap, hield Mr. J. A. E. Buiskool een lezing „Op welke wijze kan de stem van Suriname in Nederland beter en doeltreffender gehoord worden.“

Dr. Ir. P. Cohen Henriquez, heeft de inhoud van deze lezing op Curaçao toegepast, welke lezing wij hier op zijn verzoek opnamen.

De Heer Buiskool heeft het in zijn interpassat betoog uitsluitend gehad over Suriname. De strekking van zijn inleiding is echter zo ruim, dat vanavond even goed over Curaçao als over Suriname van de lezing kan worden gehoord. Deze lezing is opgebouwd uit variaties op twee themata. Het eerste thema is: opvoeding van de W.I. gebiedsdelten tot zelfstandigheid, het tweede: beter contact tussen W.I. en Nederland.

Als men zou vragen welke van deze twee desiderata bij mij de meeste weerklank gevonden heeft, dan zou ik zonder aarzelen willen antwoorden: het tweede n.l. dat aangaande het betere contact. Niet dat ik van mening ben dat reeds alle mogelijkheden uitgebuit zijn om het eigen initiatief van de W.I. gebiedsdelten te prikkelen en gebruik te maken van de krachten die in deze gebiedsdelten spontaan naar voren komen. In dit opzicht is zeker nog wat te doen. De zelfstandigheid echter van zulke kleine gemeenschappen als Suriname en Curaçao is, juist door hun kleinheid, aan zeer nauwe grenzen gebonden.

Men bedenke toch dat het rijkth functioneren van een moderne staat afhankelijk is van een zeer ingewikkeld mechanisme. Zij berust o.a. op de aanwezigheid van een groot aantal culturele, wetenschappelijke, technische en economische instellingen. Deze instellingen zijn pas mogelijk in een groter verband, in kleine gemeenschappen zijn zij uiteraard niet levensvatbaar.

Het is daarom, meen ik, geen toeval dat de aanengroeiing van de Italiaanse, van de Duitse en van de Noord-Amerikaanse Staten samengevallen is met de sterke wetenschappelijke en technische ontwikkeling van de 19de eeuw, welke ontwikkeling de staatsstructuur zoveel gecompliceerder maakte en de onderlinge afhankelijkheid van de rijkdelten zo ontzaglijk vergrootte.

Het lijkt naar ik meen, geen twijfel, dat de moderne tijd beslist ongunstig is voor kleine zelfstandige gemeenschappen en ik kan mij geheel aansluiten bij het lid der Curaçaoese Staten Mr. da Costa Gomez, die in een radio-rede, in juli gehouden voor de Curaçaoese Ombroepsmij, zeide:

„Het kleine staatsdeel Curaçao kan onmogelijk een zelfstandig leven leiden.“

De inleider zegt in stelling 11 van zijn overzicht: „In het koloniale staatsrecht moet eraan gestreefd worden, dat de bevolking overzee zelf de vorm en de inhoud van de Staatszorg gaat aangeven. De bevolking moet bepalen waar en hoever de overheid als verzorgster van haar belangen zal optreden.“

Daarvoor is inderdaad een zekere graad van ontwikkeling nodig.

Ik heb mij afgevraagd of de inleider hier niet een beetje licht over de zaak oordeelt. Er is niet alleen een „zekere graad van ontwikkeling“ nodig, er is veel meer nodig: er is nodig een medeleven met het gehele culturele leven van de natie, een begrip van de gehele ingewikkeldheid van de moderne Staatsmachinerie.

nacht van Maandag op Dinsdag na de verkiezing om middernacht naar de woning van den pastoor. De menigte maakte geruime tijd een geweldig tumult voor het huis, zonder dat de politie of de landraad beide vlak bij de pastorie woonachtig, ingrepen. Tenslotte werd de deur van het huis geramd met een boomstam, doch zij weerstond alle aanvallen.

Eindelijk poogde één enkele gendarme in te grijpen, doch hij werd woest beschimpd. Het tumult eindigde eerst, toen de pastoor in „Schutzhaft“ werd genomen.

Terstond daarop trok de menigte naar de woning van den kapelaan, wiens deur spoedig bezweek. Ook hij werd in „beschermingsarrest“ genomen.

Met auto's welke nummers met zakdoeken bedekt waren, ging het vervolg naar de pastorie in een naburige plaats. Ook hier speelden zich dezelfde tonelen af met hetzelfde resultaat. Ooggetuigen konden nauwkeurig de medeplichtigheid van een arts, een hoofdonderwijzer en verscheidene bekende zakenlieden constateren.

Alle releties gaven de indruk, wel voorbereid te zijn en na afloop werd in een café de overwinning gevierd. Ziehier enkele staties van de „verkiezingsvrijheid“ in het Duitse Rijk.

GRUIZE HAREN

Om ze te verven, bereid in Uw eigen huis deze gemakkelijke en goedkope verf: ¼ liter water, een lepel glycerine en een doosje Compuesto de Barbo. Als U verlangt kunt U drie lepels Bay Rum of Eau de Cologne bijvoegen.

Gebruik deze verf volgens de instructies in het doosje Compuesto de Barbo. Al deze bestanddelen zijn zeer goedkoop in welke apotheek dan ook. Voor grijze haren, Barbo.

Men bedenke b.v. dat alle verbeteringen, in welke richting ook, die men op Curaçao aanbrengt met zekerheid tot totale vernietiging gedoemd zijn, wanneer geen redelijke oplossing wordt gevonden voor het economische vraagstuk. Het is b.v. uitermate verheugend dat men op het ogenblik de sociale voorzieningen op Curaçao heeft aangepakt, maar sociale voorzieningen zonder en duurzaam economisch fundamente zijn te vergelijken met huizen, die op ijs of drijfzand gebouwd zijn.

Laat mij daarom al is het zeer in het kort mijn standpunt van verleden jaar nogmaals uiteenzetten en hier en daar verduidelijken.

Ik heb toen de mogelijkheid onder de ogen gezien op Curaçao een organisatie te scheppen, die in nauw contact staat met de wetenschappelijke, technische en economische instellingen in Nederland en dat de Curaçaoese problemen ter uitwerking doorgeeft aan deze instellingen.

De studie van de rapporten en verslagen die in de laatste 40 jaar aangaande Curaçaoese aangelegenheden zijn gepubliceerd leert ons dat men zo goed als geen documentatie bezit omtrent tal van vraagstukken, die gezien de bijzondere natuurlijke gesteldheid van Curaçao een grondig onderzoek overwaard zijn.

Ik heb hierbij o.a. op het oog: de winning en het gebruik van keukenzout, de verwerking hiervan tot een groot aantal producten die in de chemische industrie toepassing vinden, de winning, verwerking en gebruik van bijproducten van de keukenzoutindustrie, de winning, verwerking en gebruik van producten als broom en magnesiumverbindingen uit zeezwart, geheel los van de keukenzoutindustrie, de winning van phosphor uit fosfaat en de perspectieven, die in de toekomst geopend worden voor het gebruik van de aloëwinning, de verbetering van de divi-divi-teelt en de mogelijkheid tot plaatselijke verwerking. Ook omtrent de methoden tot het vasthouden van regenwater is men verre van volledig ingelicht.

Curaçao kan zich de luxe niet veroorloven omtrent deze zaken onkundig te blijven. Er zal moeilijk een ander land zijn dat deze Staten toelaat te

daar belang zoekt een kwestie van leven en dood is en waar men zo zal moeten woekeren met zelfs het allerkleinste voordeel dat door de natuur geschonden werd.

Geen moeite mag te groot zijn om nu nog in de tijd van welvaart te doen wat straks door geldgebrek onmogelijk zal zijn n.l. een grondig onderzoek van de bovengenoemde en nog vele andere vraagstukken.

In dit verband kan ik nog opmerken dat het geenszins uitgesloten mag worden geacht, dat Curaçao een gedeelte van de zoutvoorziening van Nederland in handen zou hebben gekregen, indien het reeds vroeger met kracht en met kennis van zaken omtrent het, zo simpel schijnende, maar in feite uiterst ingewikkelde de moeilijke zoutvraagstuk, zijn belangen in Nederland had kunnen bepleiten.

Voor al deze onderwerpen deskundigen uit te zenden zonder schifting door grondig vóóronderzoek en zonder voor dezen de bodem goed voor te bereiden, zou zeer weinig efficiënt en bovendien relatief zeer duur zijn. Een deskundige komt en gaat; met het opstellen van het rapport is zijn taak afgelopen, terwijl toch permanente inspanning en vooral het afwachten van het geschikte tijdstip nodig is om iets duurzaam tot stand te brengen.

Men late daarom door een permanente coördinerende instantie overzee al de genoemde vraagstukken doorzenden naar Holland en hier uitwerken. Men bringe elk vraagstuk onder bij erkende deskundigen op het desbetreffende gebied en formuleer de gelden op dat onder leiding van deze deskundigen intellectuele krachten aan de arbeid worden gezet.

De uitzending van deskundigen komt pas na deze grondige voorbereiding aan de beurt. De voordelen aan een zodanige werkwijze verbonden, heb ik reeds vroeger uiteengezet. Ik wil slechts herinneren aan het bijzondere voordeel dat de onderzoekingen elk op zich genomen goedkoop kunnen zijn, omdat intellectuele arbeid in Nederland om zeer veel verschillende redenen nu eenmaal goedkoop is.

De mogelijkheid bestaat zelfs in bepaalde gevallen deze arbeid zowat geheel kosteloos te verkrijgen in de vorm van documentatie of research-arbeid door afstuderende of promovierende studenten, wanneer men de betrokken hoogleraren voor Curaçao belangrijke kwestie in onderzoek te nemen, die echter door gebrek aan contact met Curaçaoese instanties zijn pogingen heeft moeten opgeven. Deze hoogleraar is, naar ik weet, nog steeds bereid zijn laboratorium en studenten voor de betreffende zaak ter beschikking te stellen.

Wij hebben in het verleden op Curaçao deskundigen gezien, eenzaam ploeterend met volstrekt ontoereikende middelen. Hun pogingen heten misluk.

Goed tegen pijnen, pijn-lijkheid en rugpijn.

Als U een stijve hals hebt — Omega Olie. Als Uw arm stijf of pijnlij is — Omega Olie. Als U last hebt van rugpijn — neem OMEGA OLIE en het wordt beter voor U 0.70.

• Zo is het ook het geval met gevoelige voeten, verkoudheid op de borst en welke pijnen ook in Uw lichaam — zoek Uw heil in OMEGA OLIE — wijf er goed mee in. Zelfs reumatisme, neuritis, tachiast, zenuwpijn en lende pijn worden verjaagd door flink inwrijven met Omega Olie.

Met is de bevoorrechte wrijf-olie van kampioen-boksers, baseball- en voetballers en andere sportbeoefenaars in elk werelddeel. Het kost f 0.70 per flacon in elke apotheek te Curaçao en Aruba. 3

Deze zogeheten mislukkingen zijn op zich zelf niet zo erg, uiterst funest is echter het feit, dat zij op Curaçao een diep geworteld wantrouwen tegen elke vorm van overheidszorg hebben doen ontstaan. Laten wij uitdrukkelijk vaststellen dat het vroeger nu eenmaal niet anders kon; het geld was er niet en het contact tussen de rijkdelten was volstrekt onvoldoende. Maar dat het wantrouwen nu ook tegen de toekomst geheel anders aan te pakken, nu door de in zo gelukkige zin gewijzigde omstandigheden een degelijke opzet mogelijk is.

Hier punt dat de moeite waard is even besproken te worden, is de vraag, wat het Koloniaal Instituut wel voor West-Indië zou kunnen doen. Het antwoord moet luiden: voor het ogenblik met de middelen waarover het nu beschikt niet zeer veel. Het Koloniaal Instituut beschikt voor de research slechts over een zeer gering aantal werkers, die uit de aard der zaak slechts een zeer gering gedeelte van hun tijd beschikbaar kunnen stellen voor West-Indië.

Ter illustratie hiervan diene dat van de 117 berichten van de afdeling Handelsmuseum van het Koloniaal Instituut slechts acht over Suriname en slechts twee over Curaçao handelden. Echter ook al zou de afdeling research van het Koloniaal Instituut over een veel uitgebreider personeel hebben beschikt, dan nog zou het, althans voor Curaçao, al heel weinig hebben kunnen doen, even weinig als de goedwillende hoogleraar, waarover ik U zoeven sprak, om de eenvoudige reden, dat op Curaçao geen instantie bestond, waarmee het Instituut had kunnen samenwerken.

Het Koloniaal Instituut kan echter voor de economische belangen van West-Indië een grotere betekenis verkrijgen, wanneer daar mensen worden gedetacheerd met speciale West-Indische opdrachten. Curaçao in elk geval bezit ruimschoots de financiële midde-

len om de gedetacheerden kunnen samenwerken met een instantie op Curaçao, die leiding geeft en voor de nodige gegevens zorg draagt.

Er zou omtrent de maatregelen om de culturele en economische vergroeiing van West-Indië met Nederland te bevorderen nog veel te zeggen zijn, b.v. over de mogelijkheid van afschaffing der wederzijdse douanerechten tussen Nederland en Curaçao, (de heer da Costa Gomez heeft het in zijn bovengenoemde radiorede reeds over dit punt gehad), over de mogelijkheid om Curaçao te gebruiken als een brug voor de handelsconnecties tussen Nederland en de Caraïbische landen enz.; echter de tijd ontbreekt mij om hierop in te gaan.

Kort gezegd zou mijn raad hierop neerkomen: men kweke in Nederland in de eerste plaats een kern van West-Indië-kenners en West-Indië-liefhebbers, niet alleen onder de leden van de Staten-Generaal, zoals de inleider in Stelling 17 aanbeveelt, echter vooral onder wetenschapsmensen, technici en economen; en verspillt vooral niet te veel energie aan het fata morgana van zelfstandigheid.

Ook de ambtenaren moeten in West-Indië-kenners worden gemaakt vóór zij worden uitgezonden; zij moeten op de hoogte zijn van maatschappelijke en economische verhoudingen van West-Indië en de omliggende landen en vooral ook van West-Indië's geschiedenis, opdat hun blik gescherpt worde om vooruit te zien in de toekomst. Maar dit is, als ik het zo zeggen mag een „stokpaardje“ van den overlaet hierover iets te zeggen.

Heel ons leven in al zijn uitingen en vormen moet godsdienst zijn — d.i. dienst van God.

God is tenslotte de grote werkgever van ons allen en deze aarde is het arbeidsterrein, waar wij naar Gods aanwijzing, ieder zijn taak, hetzij groot of klein, vinden in vreugde of smart, in gemak of zorg.

En daarom moet iedere levenservaring niet eenvoudig zijn een levensloot, maar een levenswijding, gelijk ook iedere arbeidsprestatie niet op de eerste plaats moet zijn een beroep, maar een roeping, niet een broodwinning, maar een hemelwinning.

Houd gij het leven beaard in het oog. Toon gij U krachtig Uw doel steeds indachtig Nooit onwaarschijnlijk En dan: Kop omhoog!

Strijden is beminnen, wanneer de strijd niet om ons ik en om onze kleine majesteit, maar wel met eerlijke middelen om de waarheid en het recht wordt gevoerd.

Voor de komende Feestdagen

Pas ontvangen:

Choc.-versierselen v.d. Kerstboom; Choc.-letters; Fijne choc.-bonbons verpakt in mooie Fantasie-artikelen; Luxe-doozen choc.-bonbons. Alle soorten Fijne Hollandsche- en Engelsche Biscuits.

Rookpijpen (Engelsch) naar de allerlaatste „Styles“, waaronder de „Old Fifty“ en „Half Century“; Geurige Holl. Rooktabak verpakt in bussen en pakken.

HOLLANDSCHE SIGAREN van de allerbeste merken, waaronder het beroemde merk „DE HUIFKAR“.

Uw bezoek wordt zeer gewaardeerd.

DE HOLLANDSCHE TOKO.

3-1 Breedestraat 2, Oranjestad.

Ambachtsschool St. Jozef

Roodeweg 107.

Inschrijving van nieuwe leerlingen voor de vakken:

Mach-bankwerken.

Timmeren.

Auto- en motorherstellen.

Electrotechniek.

Op Zaterdag 10 December en op Zaterdag 17 December van 8-12 uur.

Gegadigden moeten minstens 6 jaar L.O. met vrucht hebben gevolgd en van 13 tot 16 jaar oud zijn.

Bij inschrijving geboortebewijs of trouwboekje mede brengen.

Het toelatingsexamen heeft plaats op 19 December.

Aanvragen na deze datum kunnen worden geweigerd.

De Directeur,

S. C. SCHOUTEN.

DE NIEREN ZIJN FILTERS

die de schadelijke materies verwijderen.

Het menselijke mechanisme vormt bij de spijsvertering onreinheden, welke worden verwijderd door de longen, de nieren en ingewanden, en door het transpireren.

De nieren zijn de natuurlijke filters van het bloed en aan dezen behoort de taak de schadelijke materies, die van het eten en drinken overblijven, te verwijderen. Als de hoeveelheid schadelijke materies groter is dan de nieren kunnen verwijderen, gaat deze simpel een andere weg en vergiftigt het bloed.

Omdat de lever, de nieren en de ingewanden samen werken bij het verwijderen van de onreinheden uit het bloed, zullen de ziekten van deze soort zeer 1144

zelden slechts één enkele van deze organen aantasten. Weigert er een, de andere moeten meer werk doen dan ze kunnen.

Zijn de filtreer- en verwijderorganen overgeleverd aan deze exclusieve actie en combinatie, dan hebben de pillen van Dr. Chase voor de lever en de nieren resultaat, waar andere medicijnen falen. Zij hebben een ondervinding van vijftig jaar van getrouwheid in het vervullen van hun plicht, n.l. de goede functionering van lever en nieren te herstellen, hardhavigheid, slechte spijsvertering, rugpijnen en alle pijnen, die komen van de onreinheden in het bloed, te genezen.

PILLEN VAN DR. CHASE

Voor de lever en de nieren.

WAAROM VALSE TANDEN GEBRUIKERS EEN MINDER AANGENAME ADEM HEBBEN

Duizenden lijden zonder het te weten.

U kunt zelf de lucht van Uw vals gebit niet merken — maar anderen wel. De dentisten noemen deze lucht „gebit adem“. Het komt van een schuim, dat zich vergadert onder 't gebit. Dit schuim is onzichtbaar, maar het kan Uw adem zo onaangenaam maken, dat Uw vrienden er voor terug schrikken. Het kan bacteriën ontwikkelen, die de andere tanden aansteken, Uw gezondheid en plezier bederven.

Gewone afschuiers kan dit schuim van 't gebit niet wegnemen — het kan U niet beschermen tegen „gebit adem“.

Maar probeer het met Polident!

Polident maakt het niet alleen schoon, maar het zuivert het gebit zonder schuier. Het neemt elk beetje schuim, onreinheid, vlekken en geur weg en maakt Uw gebit zuiver en schoon alsof het nieuw was.

Uw adem wordt frisser, Uw mond schoon — en Uw gebit duurt langer en

Polident zuivert als een toovermiddel. Leg 't gebit of bridge in een half glas water, voeg er een weinig Polident poeder bij. Laat het 10 a 15 minuten liggen, dan is 't gereinigd, klaar voor 't gebruik.

Verhindert „Gebit Adem“.

La Estrella

Heerenstraat 24 D.

VRAAGT EEN NETTE JONGEMAN VOOR WINKELBEDIENDE.

2-1 J. PIMSLER.

CURACAO.

DE NED. IND. GAS MIJ JUBILEERT.

Op 10 Dec. a.s. viert de Ned. Ind. Gas Mij haar 75-jarig bestaan. Van de directie mochten we het jubilee-boek ontvangen, wat met deze gelegenheid is uitgegeven en rijk geïllustreerd het wel en wee van deze maatschappij weergeeft. Het wee is gelukkig niet zo heel groot geweest; alleen vinden we in de malaise jaren enkele inzinkingen, welke echter slechts van tijdelijke aard waren.

Over het algemeen verheugt deze maatschappij zich in een gestadige bloei. Moge dit zo nog jaren blijven voortgaan.

Zoals we in de advertentie-rubriek van dit blad kunnen lezen, stelt de tegenwoordiger der Mij zich voor op 10 Dec. des morgens 10-12 v.m. een receptie te houden in Hotel Americano.

DE LANDBOUWPLANNEN VAN EEN GOVERNEUR UIT DE VORIGE EEUW.

bestuur kwam, was door de Minister van Koloniën opgedragen om uit te zien of de welstand van onze eilanden niet bevorderd kon worden door middel van de landbouw. De gouverneur nam de zaak ter hand, benoemde een commissie, die met de volgende plannen voor de dag kwam:

1. Aankweeking van katoen in verschillende tuinen.
2. Aloë-teelt inbreiden en aanmoedigen.
3. Het cochinille-insect naar het eiland over te brengen en ze op de cactus aan te kweken.
4. Zorgen voor rasverbetering der schapen, aanmoedigen dat ze tijdig geschoren worden en zo de woluitvoer op voeren.
5. Aanleg van nieuwe zoutpannen. Het zout toch is zeer gewild in Noord Amerika.

Nadat dit was vastgesteld, werd een tuin gehuurd in de buurt van de stad met de naam Plantersrust. Men begon daar met katoen, waarvoor men van overal zaad liet komen. Er werkten daar op Plantersrust oud-soldaten.

De aloë begon men meer te planten en men zocht een persoon die vakkentig met de aloë om zou kunnen gaan. Door den minister werd aan den consul van Cadix in Spanje gelast om die insecten naar Curaçao te doen overbrengen.

Men liet verder honderden Merinos schapen uit Spanje komen, verkocht ze aan de planters en hield de rest op Plantersrust, om daar verder een schapenfokkerij op te richten.

Het verslag van 1838 is nog al enthousiast.

Men wist wel dat men geen arbeidskrachten genoeg zou hebben om alle braakliggende stukken grond te cultiveren. Men wist ook, dat men hier maar vooral mais wilde planten, daar men altijd grote voorraden wilde hebben, zo er eventueel droge jaren zouden komen. Men wist ook, dat de ijver wel eens wat te wensen over kon laten, maar het was te proberen.

Er waren ook particulieren die het idee overnamen, zo wordt b.v. de Heer van der Dijs geprezen, die de tuin op Savoneta aanlegde, maar soms moeten die particulieren hun tuinen verkopen en er is een groep mensen, die zich totaal niet voor de landbouwplannen interesseren, zodat de aangelegde tuinen niet onderhouden worden en alles

doet, die altijd gek is te beschouwen heeft, kan een planter niet navolgen, die van zijn tuin leven moet, merkt een schrijver uit die tijd, wat bitter op. De katoen werd verwoest door de worm en bracht niet veel op. In 1838 bracht het een 5000 pond op, later liep het mis met die proef.

De aloë werd wel geplant, maar een deskundige was niet te vinden.

De cochinille-teelt gaat wel, maar moet, wil het resultaat hebben een paar jaar duren, trouwens wil het een uitvoer-product zijn, dan moet het aankweken, op werkelijk grote schaal geschieden.

Men plantte op Plantersrust ook moerbeziebomen, maar het blad werd door het begieten hard en ruw. Men plantte die bomen om zijdevormen te kunnen laten komen. Tabak werd er ook geprobeerd op Plantersrust.

De zoutpannen aan het Rif laten nog al wat te wensen over, men heeft daarbij last van wellen. Op Bonaire gaat het beter.

Het beste van alles is de schapenteelt geslaagd.

Met de ondervinding vroeger opge-

N.V. Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij

Gevestigd te Rotterdam.

Opgericht 10 December 1863

75-JARIG JUBILEUM

op 10 December 1938.

Ter gelegenheid van het vijfenzeventigjarig bestaan van de Maatschappij zullen op Zaterdag 10 December a.s. al haar kantoren gesloten zijn.

Dien dag zal de vertegenwoordiger der Maatschappij te Curaçao gaarne haar vrienden en relaties van 10 uur tot 12 uur v.m. in Hotel Americano in de gelegenheid stellen van hun belangstelling blijk te geven.

N.V. NEDERLANDSCH-INDISCHE GAS MY.

Uitnodigingen worden niet verzonden.

Kleding licht.

daan, met de voortgang der wetenschap en der techniek gewapend, kan men nu misschien de moeilijkheden overwinnen.

Dat er moeilijkheden zullen komen, bewijzen bovenvermelde feiten wel.

HUISVREDEBREUK.

De 22-jarige vrouw A. deed bij de Politie aangifte gedaan van huisvredebreuk, gepleegd door den 35-jarigen M. Hem is proces-verbaal aangezegd.

De 39-jarige vrouw S. deed bij de Politie aangifte van huisvredebreuk en mishandeling, gepleegd door zekeren G. Proces-verbaal wordt opgemaakt.

DIEFSTALEN.

Door den 25-jarigen F. werd aangifte gedaan van diefstal van een geldsbedrag. De Politie stelt een onderzoek in.

De 47-jarige koopman G. deed bij de Politie aangifte van diefstal van een vrij groot geldsbedrag. Een onderzoek wordt ingesteld.

Door den 41-jarigen koopman R. werd aangifte gedaan van diefstal van een geldsbedrag uit een door hem bewoonde hotelkamer. De Politie onderzoekt deze zaak.

Door den 22-jarigen ass.waador R. werd aangifte van diefstal van twee autowiel-stofdoppen. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

Door den wachcommandant K. werd aangifte van diefstal van een geldsbedrag, gepleegd ten-nadele van den 22-jarigen E. Een onderzoek wordt ingesteld.

AANRIJDINGEN.

Op 20. November 1938, had nabij Sta. Rosa een aanrijding plaats tussen 2 vierwielige motorrijtuigen. De 28-jarige A. werd hierbij niet ernstig aan het hoofd verwond, terwijl beide motorrijtuigen werden beschadigd. De Politie onderzoekt de schuldvrage.

Nabij Rio-Canario werd op 25 November 1938 de 24-jarige S. door een vierwielige motorrijtuig aangereden, tengevolge waarvan hij niet ernstig werd verwond. Naaf de schuldvrage wordt een onderzoek ingesteld.

VERNIELING.

Door den politieagent portier VAN N. werd aangifte gedaan van vernieling van enige dakpannen. De politie stelt een onderzoek in.

PARKEREN VERBODEN.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, heeft het parkeren in de Kijkduin, de Kijkduin en de Havenstraat, verboden.

REGENVAL.

De regenneder op het St. Thomascollege wees een regenval aan in de maand November van 340.2 m.m.; bijna 40 m.m. meer dan de neerslag van het hele jaar 1934.

BANG VOOR SOCIALE WETTEN.

Men bemerkt in de laatste tijden van vooraanstaande handeldersmenschen soms een zekere bangheid voor sociale wetten.

„Die sociale wetten”, zo heet het dan, zullen ons het lijf onafschrikken maken. Het zal ons handelsgeheim de weg staan, het zal ons de werktijdenbesluiten, met verplichte pensioenregelingen en dergelijke dingen.

Dan kunnen wij niet werken, dat belemmert onze vrijheid.

We moeten dit wel toegeven, dat een ontactisch opgelegde sociale wetgeving werkelijk wel eens heel het bedrijfsleven zou kunnen fnukken.

Ja, men kan zelfs in Quadragesimo Anno lezen, (waar het gaat over het loon):

„Het zou onrechtvaardig zijn overmatige lonen te eisen, die het bedrijf niet dragen kan, zonder zelf te gronde te gaan en de arbeiders mee zou slepen in de ellende”. En zouden overmatige eisen, wat pensioenregeling aangaat, wat Zondagssluiting betreft etc., ook het bedrijf te gronde kunnen richten?

Ben en ander komt wel eens voor, zo eiste onlangs een bepaald land zoveel nakoming van allerlei sociale wetten, betreffende de scheepvaart dat de boten dat eiland maar verijnden, daar ze gewoon weg onmogelijk aan alle bepalingen en bepalingtjes, die daar geëist worden, kunnen voldoen.

Zo zijn de sociale wetten van dat eiland, de schuld, dat de scheepvaart er achteruit gaat.

Toch moet men die bangheid niet overdrijven. Er steekt dikwijls een lijk onder de deken, die verlangt dat men in zijn bedrijfsleven vrij gelaten wordt, iets wat reeds verschrikkelijke gevolgen heeft gehad.

Uit alles wat we boven zeiden, blijkt voldoende dat we inzien en aannemen, dat er wel eens reden kan zijn voor die bangheid, maar men nu niet overdrijft. Het is niet de bedoeling, op de woorden van den Paus: „Overmatige lonen, en overmatige eisen, wat betreft pensioen, werktijden, etc.”

Slechts als men met overdreven eisen gaat komen, dan is er reden voor die vrees. Men kan zich voorstellen dat de leiders van de handel zouden schrikken, zo men kwam om een veertig uren week en het zou kunnen zijn, dat door de grote verandering, die een dergelijke regeling zou teweeg brengen, het economische leven een knak zou krijgen, maar voor een uitbreiding van onze sociale wetgeving, gewikt en gewogen door gouvernement en Staten, mag men niet bang zijn.

Men moet die uitbreiding zelfs bespoedigen, want we zijn er nog lang niet.

K R O

Via P.C.J. Golffengte 31.28 m.
19.24 — 20.24 Curaçao tijd
Wereldprogramma
Zondag, 11 December 1938.

1. Wilhelmus — Opening
2. Gramofoonmuziek
3. Actuele Aetherflitsen
4. Gramofoonmuziek
5. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
6. Eventueel Vaderlands Kroniek

Koloniale uitzending van K.R.O.
Via P.H.I. op Golffengte 25.57 M.
9 — 10 uur Curaçao tijd.

1. Mars
2. Medische Causerie
3. Gramofoonmuziek
4. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. Gramofoonmuziek

Tobben is: de oplossing van moeilijkheden overal zoeken; behalve daar, waar ze alleen ligt.

Tracht Gods hand te zien in alles, wat er gebeurt, hetzij het betrekking heeft op uw persoon; ofwel op uw werk; en wees er blij mee, dat wil zeggen: bovennatuurlijk-blij, want het spreekt vanzelf, dat men sommige dingen volgens zijn natuur onaangenaam vindt.

Och, laat u door den bozen geest Toch niet verblinden!

Daar is geen ware vreugd in 't kwaad Te vinden.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

“De Curaçaose Voetbalbond”.

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

Bondsselftal — comb. S.U.B.T. Transv. 0—0.
S.U.B.T. 2 Hollandia 2 6—0.
J. Holland (Junior) — Scherp. (Junior) 3—2.
Inschrijvingen: Hollandia F. Scheffer.
Scherpenheuvel E. Rosalina (Junior); A. Maduro (Junior).

ELFTAL OPGAVEN OVER DE MAAND DECEMBER 1938.

Arsenal: Ongewijzigd.

Asiento 1: M. Nieuwkerk, A. de Wolf, W. Lambij, H. Rigaud, C. Bloemendaal, A. Goedhart, L. Opschoor, A. v. Noort, P. Kroon, Th. Boelhouwer, H. Hartgers.

Asiento 2: N. Vermeulen, A. Prins, G. de Nieuwe P. Houting, D. Boll, E. Fosbrook, L. Nebbeling, P. Opschoor, J. de Boer, D. Dussel, I. de Jong.

Atlantico: J. Boelijn, A. Servani, O. Maduro, E. Hooi, O. Nicia, J. Arion, F. Martina, L. Jean Pierre, F. Williams, E. Dams, F. Nicia.

Atletico: Ongewijzigd.

D.C.C.: J. de Windt, P. Leano, E. Gaari, O. Martel, A. Sillie, E. Pietersz, A. Sillie, E. Pietersz, A. Antonia, J. Sillie.

Hercules 1: Ongewijzigd.

Hercules 2: Ongewijzigd.

Hilversum: A. Cato, P. Cato, J. Scorrea, A. Martina, H. Scorrea, E. Elizabeth, J. Royer, P. Scorrea, F. Mamber, E. Petronilla.

Feyenoord 1: Ongewijzigd

Feyenoord 2: Ongewijzigd

J. Holland 1: ???????

De Verenigingen FEYENOORD en JONG HOLLAND ZIJN BEBOET met f 2.50 ingevolge Art. 8 lid 5. R.C.W.

De vereniging JONG HOLLAND is beboet met f 1.— ingevolge Art. 32 lid 3 b. van het H.R.

De speler D. Kram (Jong Holland Junior) is met ingang 5 December 1938, door het bonds-bestuur voorlopig geschorst in afwachting van het onderzoek door de straf-commissie, (Art. 14 van het H.R.)

HET BESTUUR.

BEKENDBMAKING.

De KANTOREN van het DEPARTEMENT
ACCOUNTANTSDIENST, SOCIALE EN ECO-
NOMISCHE ZAKEN ZIJN VERPLAATST naar
de 2de verdieping van het nieuwe gebouw
van de N.V. Curaçaosche Handel Maatschap-
pij, Handelskade.

De Directeur van het Departement
Accountantsdienst, Sociale
en Economische Zaken,
L. F. JANSEN.

POSTZEGELVERZAMELAAR IN NED. OOST-INDIE.

zoekt idem in Curaçao om wederzijds postzegels te ruilen. Brieven aan:
Mr. W. Ph. Scheuer, Tijkinaal 4, Batavia-C.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

In het Frans-Duits non agressie-pact wat gisteren is getekend, zijn drie clausules opgenomen, dat n.l. de Frans-Duits goede verstandhouding en der voornaamste onderpanden is van de Europese vrede: dat er ten opzichte beider landen geen territoriale eisen bestaan en dat men in contact zal blijven met elkander ter oplossing van de problemen beider landen.

Het station en de straten van Parijs waren bij het bezoek van von Ribbentrop geheel door politie afgezet.

In Rome, Milaan en Genua hebben Italiaanse studenten anti-Franse demonstraties gehouden.

3 duizend Joden-kinderen zullen dezer dagen uit Wenen vertrekken, waarvan er 1000 naar Nederland gaan en 1000 naar Engeland.

Dat er 1000 naar Nederland zouden gaan, werd door de Nederlandse regering tegengesproken.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Minister Colijn antwoordde op de vragen van den heer Albarda betreffende het vluchtelingenprobleem dat op het destijds door de Nederlandse regering ingediende voorstel der Belgische regering antwoordde dat men daar niet

op ruime schaal Duitse vluchtelingen kon toelaten. Wel is de regering te Brussel voornemens om 2000 kinderen toe te laten. Als de andere landen ook iets doen is, België wellicht bereid om nog een paar honderd vluchtelingen op te nemen in de bestaande kampen. Uit Bern werd bericht dat Zwitserland met het oog op de geografische ligging van het land, de overbevolking aan vreemdelingen, de werkloosheid slechts een transitiekamp voor Duitse vluchtelingen zou kunnen zijn. Men kon deze niet zonder individuele controle toelaten. De grenzen zijn evenwel niet geheel gesloten. Engeland sprak waardering uit voor het Nederlandse voorstel en de genomen maatregelen. Londen voegde de tekst bij van de vluchtelingen welke Chamberlain en Hoare te dien aanzien in het Lagerhuis hadden gedaan.

Met 61 stemmen tegen 30 werd de begroting van Onderwijs aangenomen. Bij de debatten verklaarde de heer Moller dat de R.K. fractie het debat voeren nutteloos achtte. Om belangrijke redenen zou men evenwel voortstemmen.

Bij herstemming werd het amendement Moller, strekkende tot verlaging van de post onvoorzien met 1 gulden, als gevolg van de toekenning der subsidie aan de Tilburgse handels hogeschool, verworpen, daar de stemmen wederom slaakte met 15-12.

STEEDS IN VOORRAAD

GROOTE PARTIEN PRIMA DAKPANNEN.

F. Vreugdenhil.

DE RUITERKADE 36. TELEF. 339.

ATTENTIE.

Geen Theemutsen meer noodig.

Bij ons te krijgen:

Moderne Theepotten met
nickelen omhulsel.

Blijft altijd mooi.

Een sieraad voor Uw theetafel.

Uitstekend geschikt voor Kerstgeschenk.

ELLIS & DANIA

Brionplein.

Voor HERSTELLENDEN Sanatogen!

In dien moeilijken tijd van herstel, — wanneer de ziekte verdwenen is, maar de krachten zoo langzaam terugkomen, — is Sanatogen een heerlijke uitkomst. Sanatogen is zoo licht verteerbaar, dat het bij maagziekten zelfs dikwijls het eenigste voedsel is, dat wordt toegestaan. Het is echter tevens zoo'n geconcentreerd krachtgevend voedsel, dat de krachten zienderoogen toenemen en de gezondheid snel terugkeert. Sanatogen wordt in duizende ziekenhuizen toegepast, het wordt door tienduizende doktoren aanbevolen en men kan er dus op aan, dat Sanatogen doet wat het belooft. Sanatogen geeft verloren gezondheid terug, omdat ieder slokje Sanatogen een slok Gezondheid is.

Verkrijgbaar door geheel Indië in verpakkingen van 90 en 180 gram.

Sanatogen

Wanneer vergift uw nieren beschadigt en uw blaas irriteert.

Verwijdert het met f 0.75.

Gaat heden nog naar de apotheek en koopt dit veilige diureticum; het werkt onmiddellijk — vraagt om Haarlemmer Olle capsules van het merk „MEDALLA DE ORO“ (Gold Medal) en begint onmiddellijk uw nieren te reinigen om de vuile stoffen vol zuren en vergift te verwijderen.

Op deze wijze brengt men activiteit in de nieren, maakt men een eind aan de irritatie aan de blaas, die dikwijls de oorzaak zijn dat de afvoer weinig, pijnlijk en brandend is en tevens van slechte nachten.

Denkt er wel aan, dat dikwijls de nieren gereinigd moeten worden evenals dat het geval is met de ingewanden en als de nieren zwak zijn voelt u deze verschijnselen: Een of twee keren 's nachts wakker worden, oogen, kramp aan de voeten, rugpijn en transpireren in de handen.

Let wel, dat U Haarlemmer Olle capsules ontvangt van het merk „MEDALLA DE ORO“ — de echte — de ingrediënten komen vanuit Haarlem, Holland. De capsules zijn in Nederland en overal in de wereld te verkrijgen.

Een goede naam

ende verfeijnt product.

Het voght, dat ick in 't kleyn

in 't Lootse heb bereyt,

Wort thans op groote schaal

naer ieder lant verspreyt.

See heeft sich BOLS vermaakt

van sijnen goeden naam

Ende verfeijnt product

een wegh ghebaent naer faem.

BOLS

ELKEN DAG EEN GLAASJE

NIVO

Verkrijgbaar in alle provisiawinkels.

voor prijzen enz. C. WINKEL & ZONEN.

OTTO ROELOFS' THEE IS HET BEST = WORDT GEDRONKEN IN HOLLAND EN IN DE WEST =

In het eerste deel toont hij aan hoe priesterschap en offer verband houden met de menselijke natuur, om daarna te verklaren hoe God den mens bij diens geheimnisvolle verheffing tot de boven-natuurlijke orde ook een offer en een priesterschap schonk, maar eindeloos verheven boven alles, wat er in de natuurlijke orde aan offer en priesterschap had kunnen worden uitgedacht.

De auteur deed iedere gedachte aan de beperkte omvang van zijn geschrift verdwijnen door de krachtige greep, waarin hij het vele en het veelzijdige van zijn onderwerp gevangen houdt.

Verkrijgbaar bij de St. Augustinusboekhandel, St. Thomas College.

ZOEMEN-BLOEMEN-EN ZOETHEID.

Een nieuwe Schijfwerper over Bijen, Bloemen en Honing.

Kees Galesloot, die voor de bonte en boeiende Schijfwerper-reeks van de Uitgeverij Het Spectrum te Utrecht een deeltje schreef over Bijen, Bloemen en Honing, stelde zijn werke niet in op de beroeps-imker, noch op hen die op het gebied der imkerij reeds een wat grotere ervaring hebben. Het zou immers moeilijk zijn hen in een bescheiden bestek als dat van deze reeks, iets nieuws te leren. Maar hij wilde de duizenden, die wanneer ze slechts wisten hoe wonderlijk mooi het leven der bijen is, en hoe weinig kostbaar de liefhebber dat bij en bloem omgeeft.

Wij geloven dat hij daar goed in is geslaagd. Zijn boekje bleef boeiend, en met juist genoeg sentiment om het overal ver van het leerboek verwijderd te houden.

Dat de auteur Vergilius' Lantgedichten in de schone vertaling van Von del telkens citeert, waar deze wonderlijk en breedspakig het leven der bijen om-dicht, vormt een aparte attractie van dit smakelijke boekje.

NEO MALTHUSIANISME.

Bij Urbi et Orbi, Ondiep 6 te Utrecht is een zeer belangrijk boekje geschreven over het bovenstaand onderwerp wat in het boekje wordt genoemd „een aantasting van de gezondheid van onze tegenwoordige generatie en een bedreiging van de toekomst van ons volk en ons ras“.

Men ziet uit dit citaat tevens wat de geest is van dit boekje.

Het geeft in enkele lezingen het oordeel weer van Prof. Mr. W. P. Pompe, Prof. K. de Snoo, Prof. L. van Nieuwen, Dr. A. W. Aulsebrook en Dr. J. Lammermans van Bueren.

Deze lezingen werden gehouden in een openbare vergadering te Utrecht op 29 Mei 1938.

Het is goed van de uitgevers deze lezingen onder groter publiek te verspreiden.

ANUARIO DE LA GRAN BRETAÑA 1938/39.

Van de agent C. S. Gossia, I. P. E. zn ontvingen wij een exemplaar van de vijftiende uitgave van bovenstaand boekwerk, welke uitgegeven wordt door „TRADE & TRAVEL PUBLICATIONS, LTD.“, een dochtermaatschappij van de door deze agent alhier vertegenwoordigde Royal Mail Lines, Limited, Londen.

Het „Anuario de la Gran Bretaña 1938/39“, is thans in zij vijftiende uitgave. Dit boek is voornamelijk bestemd als wegwijzer voor den toerist die een bezoek brengt aan Groot-Brittannië. Het eerste gedeelte, welk in de Spaanse taal gesteld is, geeft den Latijn-Amerikaans toerist en zakenman een beschrijving van de voornaamste centra die in de regel bezocht worden, terwijl speciale aandacht wordt besteed aan Londen. Het tweede gedeelte, in Engels, geeft een kort en pittig overzicht van de voornaamste bezienwaardigheden voor den toerist die deze landen blijft in het land.

Aan beide afdelingen gaat een inhoudende prograaf vooraf, waarin zodanige inlichtingen worden verschaft die onontbeerlijk zijn voor den toerist. Het boek is rijk geïllustreerd. Er is een kaart van de voornaamste wegen, terwijl ook verscheidene schetsen van voorgestelde toeristtochten worden aangegeven.

CHINOL

LAKVERF VOOR BINNEN en BUITEN

Duurzaam Kleurecht Elastisch Weerbestendig

Verf Van Vettewinkel

H. VETTERWINKEL EN ZONEN - AMSTERDAM

Vereeniging voor Ziekenhuis-verpleging op Curaçao

Vergoedt Hospitaal kosten tot een maximum van 20 ligdagen, III Klasse, en Operatie kosten tot een maximum van f. 100.—, per jaar, tegen betaling van een premie van 52 ct. per persoon per maand. Kinderen beneden de 15 jaren 31 ct. per maand. Entréegeld 50 ct. per persoon.

Premies moeten in de eerste maand van elke kwartaal VOORUIT WORDEN BETAALD ten kantore van den Panningmeester, de Heer C. Z. Gossira, Handelskade 26A (boven All America Cables). Wacht dus niet op den Looper!

Leden die achterstallig zijn in de betaling van hun premies worden verzocht zich tot den Panningmeester te vervoegen om tot een regeling te komen.

LA CASA HOLANDESA

Breedstr. 83, Otrab. Telefoon 302.

Steeds voorradig:

Witte kool

Rode kool

Wertelen

Knolraap

Prima Aardappelen, alle soorten.

W. MAAT.

BOEKBESPREKING.

DE KATHOLIEKE KERK

Een nieuw deel over: Het Heilig Priesterschap

Nog slechts enkele weken geleden kondigden wij het deel van Dr. J. P. M. van der Ploeg O.P. over SCHRIJF EN OVERLEVERING aan, en thans reeds werd een nieuw deel, het tiende van de veertig delen tellende serie, door de Uitgeverij Het Spectrum te Utrecht in het licht gegeven.

Dr. H. Dorrestein S.C.J. zag zich de prachtige stof van Het Heilig Priesterschap toebedeeld.

Hij splitste zijn heldere verhandeling in twee delen: het priesterschap in de natuurlijke orde en het priesterschap in de bovennatuurlijke orde.

Miss Europa (Eva von Bern) en Miss Amerika (Fay Dampier), meenden miljoenen te kunnen winnen bij de fluitbetaling, doch werden afgeleid in hun poging om de prijs van haar eigen jaarlijkse „Koninginnenschap“, toneelspeeler, doch mislukte. Terug kantoormeisje geworden, zoals vroeger, vond ze er geen voldoening meer. Na een reeks pijnlijke ontgoochelingen pleegde ze zelfmoord.

Miss Groot Bretagne (Maude Hall) werd als de schoonste verkozen onder 50.000 schoonheden. Een Franse graaf vroeg haar hand. Een Indisch prins schonk haar paarden en robben, en de cinema-ondernemers (de grote verijders de moderne „Tas's“), brachten haar hoofd helemaal op hol. Als dievege belandde ze in de gevangenis na in haar onzinnige ijdelheid uit een Londens modehuis 118 souteams ontvreemd te hebben. Nu kan ze, op 20-jarige ouderdom, mediteren over de onstandvastigheid van aards geluk. Arme Miss Gevangenis!

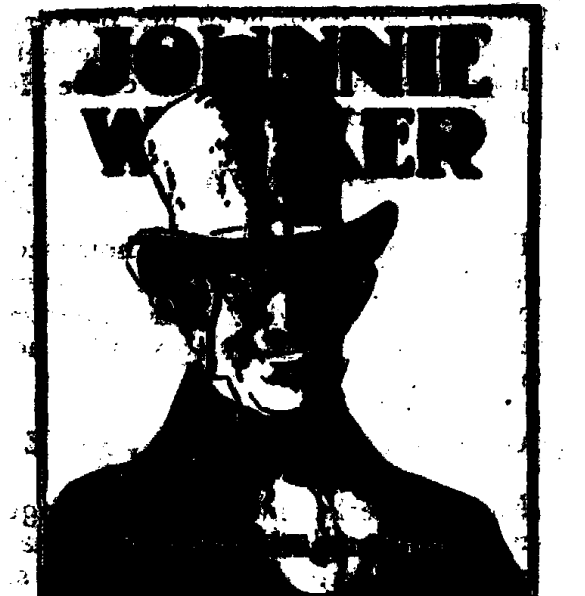
Miss Frankrijk (Mireille Lafrage, van bij Toulon), verviel na haar verkiezing als schoonheidskoningin in geldnood. Om er uit te geraken, beoefende ze oneerlijke praktijken, maakte kennis met gendarmen en overleed, na een slepende ziekte, in het hospitaal van Huyeres.

Dit is de nog ver van volledige Arme ontvreemde Koninginnen der vergankelijkheid! Gedurende een vol jaar werden ze verward en gewierd, en ze dachten dat er aan hun geluksoep geen einde kon komen. Het ontwaakt uit die bedrieglijke gelukdroom tot de ontzitterende werkelijkheid, was voor velen eenvoudig verschrikkelijk!

Doodarme schepselen!

Die nog niet gestorven zijn, zitten daar nu: opgeleefd! uitgeleefd! ontzenuwd, als verlamd! „en voor hun modevoetjes liggen de verwelkte bloemen, geplukt op de rozenstranden van de wereld, die God hebbende medeliden met hun onsterfelijke zielen!“

Deze is de nog ver van volledige Arme ontvreemde Koninginnen der vergankelijkheid! Gedurende een vol jaar werden ze verward en gewierd, en ze dachten dat er aan hun geluksoep geen einde kon komen. Het ontwaakt uit die bedrieglijke gelukdroom tot de ontzitterende werkelijkheid, was voor velen eenvoudig verschrikkelijk!

JOHNNIE WALKER
Geez heere WALKER te verkopen
MONNIE E. GURIEL & ZONEN
Agents.

7 Ned.	Strabo	Aruba	Maracaibo
8 Duitsch.	Mimi-Horn	Prt. Cabello	Prt. Colombia
8 "	Waltraut-Horn	" Colombia	" Cabello
8 "	Alemania	Maracaibo	Maracaibo
8 Fransch	Alabama	Le Havre	Cristobal
8 Duitsch	Caribia	Prt. Cabello	Prt. Colombia
9 Ned.	El Libertador	La Guaira	Aruba—Maracaibo
9 "	Amor	Maracaibo	New-York
9 Eng.	Mataroa	Cristobal	Southampton
10 Fransch	Colombie	Prt. Cabello	Prt. Colombia.

PYGMEËN EN MALARIA.

In het Belgische Congo-gebied en wel speciaal in de omgeving van Mambasa, tot aan de Oostelijke grens van het grote Equatoriale oerwoud, kan men nog Pygmeeën aantreffen. Deze inboorlingen, die zich onderscheiden door hun kleine gestalte en hun opvallend lichte huidskleur, zijn nog echte bosbewoners, die in kleine hutten leven en uitsluitend bestaan van de jacht, waarvan zij de opbrengst tegen landbouw-producten als bananen, mais, massive enz. inruilen.

Sedert kort beginnen de Pygmeeën een weinig aan de Europeanen te wennen, wat vooral in de hand is gewerkt door de aanleg van autowegen dwars door de binnenlanden, zodat men tegenwoordig niet meer het dichte oerwoud behoeft te doorkruisen om hen te zien.

At kan men ze gemakkelijk te zien krijgen, het valt in het geheel niet mede om ze te benaderen. Dat ondervonden een aantal doktoren, het voorkomen van malaria onder de Pygmeeën wilden onderzoeken. Hiertoe was het nodig, dat zij van elk lid der stam een groepje mocht afkopen voor microscopisch onderzoek. Zij moesten tot allerleesten hun toevlucht nemen en slaagden er eindelijk in, o.a. met behulp van sigaretten en zout, een voldoende aantal te onderzoeken.

Zij kwamen tot het eigenaardige resultaat, dat de malaria onder de Pygmeeën veel minder verbreid schijnt te zijn, dan onder de andere inlandse stammen, die onder precies dezelfde toestanden leven. Speciaal openbaarde zich dit verschil bij kleine kinderen.

Deze onderzoeken vestigen nog eens de aandacht op de ziekte Malaria, die niet alleen in de Belgische Congo, doch praktisch in geheel Afrika en in bijna alle tropische landen ter wereld vele slachtoffers maakt en vaak het economische leven in die landen geheel ondermijnt. Soms treedt ze epidemisch op, zoals b.v. nog onlangs in Ceylon.

Overal doet men zijn uiterste best zich zo goed mogelijk tegen de malaria te verweren, waarbij Kinine als genees- en voorbehoedmiddel de hoofdrol speelt. Op grote schaal wordt de door de Malaria-Commissie van de Volkenbond aanbevolen korte kininekuur toegepast, daar deze het grote

voordeel van een korte behandelingsduur (5—7 dagen tegenover vroeger enige maanden, terwijl bovendien de gebruikte doses zeer gering zijn) heeft. Als voorbehoedmiddel beveelt zij een dagelijkse dosis van 400 mg aan, te nemen gedurende het hele malaria-seizoen.

De regering van Griekenland en Nederlands-Indië hebben de voordelen der korte kininekuur ingezien en passen deze reeds jaren met succes toe. M.Ned.25.

Kunnen en willen.

Kunnen en willen — deze woorden spelen een hoofdrol in ons leven. Zijn ze gescheiden, dan zijn ze niets. Het willen zonder het kunnen is machteloos, het kunnen zonder het willen werkt eveneens machteloos. Het is een wonder, dat de mens, die zo veel wil, ook zo veel kan.

Bij ons harmonieëren willen en kunnen dikwijls niet.

Willen en niet kunnen, is de bron van heel wat ellende en jammer!

Hoe velen willen hoger vliegen dan de vleugels reiken, willen meer genieten dan de heugten toelaten, willen meer schijnen dan ze zijn! Hun willen overschrijdt het perk en peil van hun kunnen. Vandaar wrevel, ontevredenheid, afgunst zonder tal, ellende zonder maat.

Omgekeerd is er veel wat we kunnen doch niet willen.

Alle mensen kunnen God dienen. Zijn geboden onderhouden, de eeuwige zaligheid bewerken, doch velen willen niet. Slechts aan mensen van goede wil is de vrede toegezegd: de vrede op aarde en de eeuwige vrede hierna.

Doch hoe velen zijn niet van goede wil. Hoe velen willen en willen niet. Voor hoe velen beduidt: „Ik wil“ ik zou wel willen, maar „...“ Ze willen God dienen, doch het bij de wereld niet verbruken. Ze willen wel zalig worden, doch willen de door God gestelde voorwaarden niet vervullen.

Dagelijks dienen we voor den Heer te treden met Saulus' hart. Heer wat wilt Ge dat ik doe? En dan als Paulus de wil des Heeren tot de onze maken en trouw vervullen ten einde toe. Dan zullen we ook met Paulus kunnen getuigen: Ik kan alles in Hem „die ons verstrakt.“